

4-6

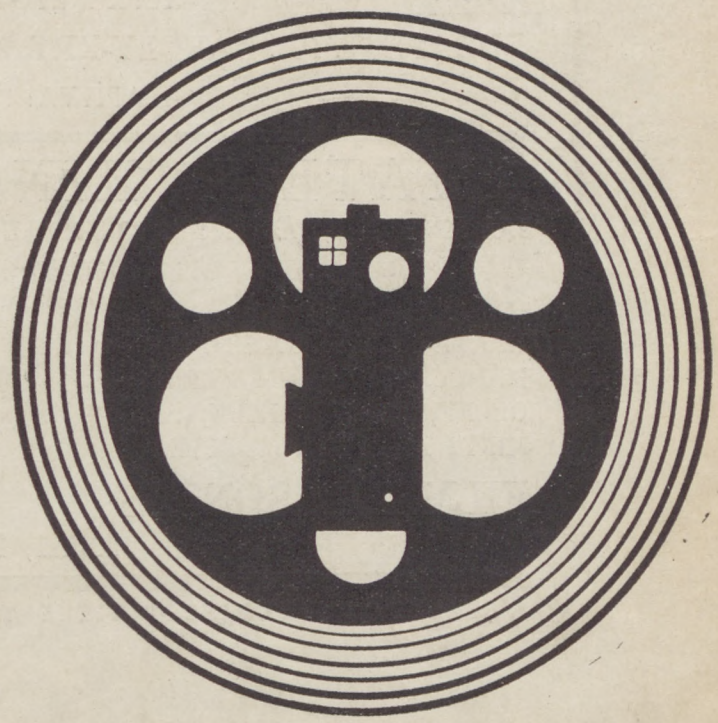
9.

1936

ÁPRILIS

AMATŐR FILMELET

ÁRA **30** FILL.

AMATŐR FILMÉLET

I. ÉVF. 1936 ÁPRILIS.

FŐSZERKESZTŐ: DR. GYULAI FERENC

SZERKESZTI: KÁLMÁN T.

FŐMUNKATÁRS: EHRENTHAL ZOLTÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Bpest, II.
Margit-körút 58. I. em. 7. — Tel.: 51-7-71.

FŐBIZOMÁNY: AMATŐR KINO SERVICE

Szegedi szerkesztőség: Kuhn Antal szer-
kesztő, Szeged, Kígyó-utca 1. szám, III. em.

Romániai szerkeszt.: Kolozsvár (Cluj), Str.
Grigorescu No. 102. Vezető: Bogyó Lajos.

Megjelenik évente tizenkétszer

Előfizetési árak: Fotoélettal együtt:

Egy évre 3.— P. Egy évre 5.— P.

Fél évre 1'50 P. Fél évre 2'50 P.

Romániában: Fotoélettal együtt;

Egy évre 130 leu. Egy évre 240 leu.

Fél évre 70 leu. Fél évre 130 leu.

Képkertet legolcsóbban

HOFFMANN FERENC

KÉPKERETGYÁRÁBAN SZEREZHET BE.

BUDAPEST, IV., KÁROLY-KRT 28. ÉS GERLÓCZY-U. 5.

ALAPÍTVÁ: 1880. ÉVBEN. TEL.: 89-2-39.

AMATEUR KINO-SERVICE

BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-ÚT 23 SZ. TELEFONSZÁM: 433—99

KIZÁRÓLAG KESKENYFILMMEL

FOGLALKOZÓ SZAKÜZLET.

RAKTÁRON AZ ÖSSZES GYÁRT-
MÁNYÚ FELVEVŐ- ÉS LEADÓ-
GÉPEK, FELSZERELÉSEK, VALA-
MINT NYERS- ÉS MÚSORFILMEK

FILMKÖLCSÖNZÉS

SAJÁT, MODERN LABORATORIUM

A CÍMLAPOT F. FORINTOS TITUS TERVEZTE ÉS RAJZOLTA.

SZENZÁCIÓK AZ AMATŐR-FILMEN

A mozilátogatók elvárják, hogy az előadott filmekben hajmeresztő Cs. LÁSZLÓ
vakmerőségek, idegborzongató szenzációk legyenek, mert a mai embernek szüksége van az állandó idegfeszültségre. A filmrendezők óriási
anyagi áldozatokkal, dublözőkkel, költséges berendezésekkel szállítják
is a kívánt idegbizsgáló szenzációkat: autó, vonatösszeütközéseket,
repülőgép-lezuhanásokat, robbanásokat, tűzvészeket stb., stb.

Az ötletes moziamatőrnek sem kell ezekről a szenzációkról lemondania. Még dublözőkre, drága berendezésekre sincs szüksége, hogy filmjeit, ha meséjük úgy kívánja, hajmeresztő szenzációkkal tegye érdekesebbé. Csak ügyeskedésről van szó s, kész a szenzáció.

Manapság az érdeklődés előterében a repülés áll. Tehát szenzációk repülőgépfelvételekre van szüksége a filmezőnek. Egészen olcsó pénzen játékboltokban kaphat tökéletes repülőgépmoelleket. Hajszálvékony fekete zsinóron mozgathatják a gépeket s fényképezik az égbolt semleges hátterével. A legérdekesebb forgásokat, siklózást, sőt zuhanásokat lehet így filmre venni. Apró bábukkal repülőgépről ejtőernyőg-rások fényképezhetők, sőt légi összeütközések is megjátszhatók a felvételnek kellő pillanatban való abbahagyásával.

Babaház, kevés benzinbe áztatott vatta és néhány tűzoltóruhás bábu segítségével nagyszerű tűzvészlet lehet előállítani, ahol ijedten nézi a bemutató közönsége a padlás lángborulását, a mennyezetek átágását, az izzó zsarátnok hullását stb.

Játékautóval meglepően érdekes gépkocsiszerencsétlenségek játszhatók meg. Legalkalmasabbak a nyitott ülésű, kb. 50 cm. hosszú teherautók. Egy ilyenre ráerősítjük a felvevőgépet s úgy állítjuk be, hogy a kormánykerék egy része, a motorház, a fényszórók, a szélfogó és a sárhányók eleje a képbe essék. Az autót teljesen sima úton legjobb aszfalton futtatni, de sohase kövezeten. A lensét természetesen végtelesenre állítjuk s vigyázunk, hogy az útmenti fák elég messze legyenek. Így a messzeségben levő tájkép igen szépen fog érvényesülni. Ezzel az autóval azután mindent megjátszhatunk. Fáknak, útszéli köveknek futtathatjuk, sőt árokba is zuhantathatjuk, ahol felborul. A hatás óriási lesz, ha a kocsiról levesszük a felvevőgépet, kellő óvatossággal a felfordult autó előtt benzinbe áztatott vattacsomót meggyújtunk s egész közelről nagy felvételt csinálunk. A legborzalmasabb autókatasztrófáról lesz felvételünk.

Nincs annak sem nagy nehézsége, hogy vasúti katasztrófát filmezzünk. Cementhabarccsal rakott kerti fal tetején futtassunk egy jétkvonatot. A falat, amelyen természetesen téglának nem szabad látszania, mert ez tönkretenné a hatást, hatalmas méretű vasúti viaduktnak fogjuk látni a felvételen. Arra is vigyázni kell, hogy a fal mögött, képünk látókörében fák, bokrok, épületek ne legyenek, hanem csak az égbolt. Alkalmos helyen a vonatot az útjába állított akadály segítségével kiskiklatjuk s a szerelvénnyel a mélybe zuhan. Természetesen előzőleg a megfelelő helyre már odaállítottuk segítőnket, aki a zuhanás pillanatában gondoskodik a megfelelő por- és füstfelhőről, valamint arról is, hogy a jétkvonat a lezuhanásnál puhára essék s össze ne törjék. A katasztrófa pillanatát ugyanazzal a beállítással fényképezzük, mint a vonat futását. Talán felesleges mondanunk, hogy a zuhanást nem kell végig fényképezni, csak egy pillanatig, míg a vonat a magasban, a levegőben van.

A felsoroltak mintájára játékszerekkel, szinte fillérekért beszerezhető eszközökkel, ezerféle érdekességet varázsolhatunk filmjeinkre s örömet szerezhetünk magunknak s azoknak, akiknek felvételeinket bemutatjuk.

A RÖGZÍTŐ NÁTRON

Valamikor régen, amikor még gyermekcipőiben járt a fényképészet, a **alsószelestei TESLÉRY LÁSZLÓ.** le nem exponált fothalogén kioldására cyánkálit használtak. Miután azonban ez a veszedelmes méreg igen sok bajnak és veszélynek volt a forrása, arra irányult az ipar és tudomány törekvése, hogy oly szer állíttassék elő, amely az ezüstháloid oldására éppen úgy alkalmas, de még sem tartozik a veszedelmes mérgek csoportjába. Kísérleteztek káliumperkarbonáttal, ammóniumhydroxiddal, de legjobbnak a nátriumthioszulfát bizonyult, amelyet ma általánosan használnak és fixálónátronnak, röviden egyszerűen csak nátronnak neveznek. Ha nátriumthioszulfátnak aránylag híg oldatába is egy előhívott Röntgenfilmet vagy diapozitívlemez helyezzünk, az pillanatok alatt ki fog fixálódni, a sárga illetőleg fehér exponátlan részek pillanatok alatt kioldódnak. Ha ráadásul az előhívónk Metol, nem is tudjuk elképzelni, hogy azzal a nátronnal, amely oly játszi könnyedséggel teljesíti kötelességét, valaha baj is lehetne. De használjuk csak előhívónak a hydrochinont, akár Metollal kombinálva is, vagy az amidomethylcarbonsav hirhedt oxiphenyl származékát, máris zavaró körülményeket fogunk észlelni: a kezdetben víztisztán átlátszó nátronnak elkezde barnulni, s végül is egészen másképp viselkedik, mint azt egy nátrontól elvárná az ember. Vagy függetlenül az alkalmazott előhívóktól, próbáljuk csak meg ugyanabban a nátronnban, melyben a dialemez pillanatok alatt fixálódik, állandósítani valamelyik éppen most előhívott orthochromatikus filmünket: meglepetten fogjuk látni, hogy a negatív a nátronnban egyáltalán nem fixálódik és ha napokig várunk is, abból hasznavehető negatív nem lesz. De tegyünk csak a nátronnba káliumpiroszulfitot az anyag pillanatok alatt rendesen fixálódni fog. Vannak esetek, hogy negatív napokig, sőt megtörtént, hogy heteken át ázott a nátronnban, anélkül, hogy akár a képek chemice, akár a rétegek phyzice baja esett volna. És mégis vannak néha esetek, amikor a nátronnban, ha csak rövid időre is bentfelejtett negatív elhalványul, kezd eltűnni vagy egészen el is tűnik, hogy tehát nátronnunk az exponált és előhívott részeket is kioldja a rétegből. Ugyanez a jelenség előáll számtalanszor azon közismert tény formájában, hogy a negatív „a nátronn visszamegy”, ami az előbbivel azonos folyamat kisebb reakciósebességgel. Érdekes megfigyelni a túltelített nátronn viselkedését. A fixálás folyamata pillanatok alatt végbemegy, a sűrű folyadékban azonban a részecskéék mozgása akadályozott és a negatív csak akkor fog kifixálódni, ha utólag tisztá vízbe áztatjuk be. A nátrontól megtámadott brómezüst ugyanis csak akkor távozik a rétegből, ha elegendő mennyiségű víz áll rendelkezésre, melyben feloldódjék, ellenkező esetben helyben marad és úgy viselkedik, bár alig fényérző, mint a ki nem fixált rétegrészek.

Ha tisztába akarunk jönni a nátronnal, ennek az úgyszólván igazán nélkülözhetetlen fotovegyszernek sajátságáival, mindenekeelőtt is azt a körülményt kell figyelembevegyük, hogy kémiai összetételét tekintve egy olyan elemet tartalmaz — a ként, — amely adott körülmények között, a kép kolloid ezüstjének minősége szerint változó mértékben és módon, de szeret vegyületeket alkotni az ezüsttel, azaz oly reakciókra képes, melyeket akkor, mikor a thioszulfát kötésben van jelen, egyáltalában nem várunk tőle, s amely hatások, ha mégis jelentkeznek, súlyos, sokszor orvosolhatatlan képhibák forrása lehetnek. Ha birtokunkban vannak régi, múlt századbeli celloidinmásolatok, akkor látathatjuk azoknak csodás képállandóságát, azokat az idő vasfoga nem

kezdi ki. Mert még nem nátronnal voltak kezelve, a fixálásukhoz használt oldat nem tartalmazta a kén, amely különböző formában („Schwefelung, kénfátyol“) kezdi ki a réteget s a kép állandóságát oly kártékonyan tudja befolyásolni, hogy úgyszólván állandó celloidinmásolatot találni nem is lehet és a negatívoknál is sok utólagos hiba forrása a kénnek az ezüsttel való nem kívánt kapcsolódása.

A nátron abban az esetben, ha savval reagáltatjuk, megbomlik és — a reakciókörülményektől függően eltérő formában, de mindenképpen — kiválik belőle a kén, amely a képezüsttel ezüstszulfidot alkot. A képezüst különböző allotrop módosulatainak megfelelően azonban a belőle keletkező ezüstszulfid színe és fedőképessége más és más és például ez az, amit sokan nem tudnak a képezüstből keletkező ezüstszulfid világosabb színű is lehet, mint az eredeti képezüst.

Erre vonatkozó kísérletet rendes fényképpel végezzünk el és ez a következő: Közvetlenül barnára hívott gázfénymásolatot mártsunk alkaliszulfid oldatba. Első pillanatban a kép erőben nyer, aztán színe hidegebbre változik, majd erőben veszít és végül fakósárga lesz, mint a tizesztendős celloidinmásolatok az albumokban lenni szoktak. Ha azonban ugyanezt a kísérletet oly másolattal végezzük, amely nem barnára, hanem csak barnásfeketére lett előhíva, akkor a folyamat előbb áll meg, a kép csak más színt kap, de ki nem fakul és végül a kekesfeketére hívott másolatoknál az alkaliszulfid hatása alig észlelhető, mindössze csak valami keveset fog erőben nyerni e kópia.

Alkaliszulfid helyett fixálónátront is alkalmazhatunk abban az esetben, ha alkamas módon szerepeltetünk egy olyan savgyököt, amely a nátronnól a kén kikergeti. A közismert „timsós meleg színezésnél“ is ez történik. Magasabb hőfokon a disszociált káliumaluminiumsulfát a nátronnal reakcióba lép és a felszabaduló kén keletkezése pillanatában a képezüstöt támadja meg. Ugyanezt a folyamatot elkülönítve két fürdővel is végrehajthatjuk és minél inkább barnára hívott — azaz túlexponált — gázfénymásolatokkal van dolgunk, annál inkább fog a reakció már normális szobahőmérsékleten is végbemenni. A nátronnól kivett, de le nem öblített képet tegyük híg timsóoldatba, vagy ha tetszik bármilyen híg savnak az oldatába. A sav megbontja a rétegben jelenlevő nátront s, a keletkező kén előbb erősödést, azután elszíneződést és végül képkifakulást fog okozni.

Lényegét tekintve ezzel a folyamattal van dolgunk akkor, amikor valami a rendszerint savanyított nátronban „visszamegy.“ És ezzel a folyamattal van dolgunk akkor is, amikor nátronban, de friss nátronban bentfelejtett negatívok kifakul. Ismertetőjele: egyenletesen veszít erejéből a kép. Fedettséget veszti el. A kontrasztok megoszása változatlan.

Előadódhatik azonban az az eset is, hogy a nátronban a képek olyasféle kifakulását észleljük, amely a Farmer-féle gyengítő hatására emlékeztetően kontrasztfokozóan hat, azaz csak a fények és világos részletek fakulnak ki. Ha friss nátronnal észlelnék ezt a jelenséget, mint ahogyan meleg időben elfordulhat, akkor az is kénreakció, éppen úgy, mint ahogyan a meleg kénmájszínezésnél is előbb lépnek reakcióba a fények és alig ezponált részletek. Ha azonban ilyen jellegű a nátron gyengítő hatása, akkor a képezüst feltétlenül színében is jelentősen megváltozik. És (bizonyíték) utólagos alkaliszulfidos fürdőben nem nyer barna színt.

A gyakoribb eset, hogy kihasznált, megbarnult nátronnal mutatkozik a Farmeroid gyengítő hatása. Ebben az esetben a kép színe alig változik, de semmiesetre sem lilásbarna, vagy sárga színre és utólagos kén fürdőben (bizonyíték) barna színt nyer. Mint ahogyan minden Farmer-féle gyengítőben kezelt kép is utólag kénnátronnal leburnítható éppen úgy, mint ha már halványítóban lett volna. Ebben az esetben,

mikor a megbarnult nátron Farmeroid hatása jelentkezik, a belékerült és oxidálódott előhívóanyag oxidáló hatása okozza a jelenséget. Mint-hogy azonban Farmeroid gyengítő hatása csak semleges, vagy alkalikus közegben mehet végbe és savanyú közegben nem jelentkezik, ilyen esetekben a nátront nem kell kiönteni, hanem azt még fel lehet frissíteni. Azonban nem káliummetabiszulfít hozzáadásával, mert lehetőség szerint minden fotooldatnál kerülni kell fölösleges sók oldatbavételét s ezzel a szabad víz mennyiségének csökkenését, mert, ha oldásra szabad vízünk nincs, a nátron nem fixál, azért, ha a kihasznált és megbarnult nátron eredetileg elegendő metabiszulfítot tartalmazott, és a benne kifixált képek számából tudjuk, hogy állandósítóképessége még megvan, csak a módosult metabiszulfítot kell újból metabiszulfittá visszaalakítani. S ez olyan módon történik, hogy az ilyenkor már amúgyis rendszerint besűrűsödött nátront ecettel hígítjuk fel. Nem szabad valamely tömény savat egy helyre önteni, mert akkor ott azon az egy helyen megbomlik a nátron is, (fehér csapadék!) hanem híg ecetsavat kell alkalmazni folytonos keverés közben. A megbomlott metabiszulfitból, mely most káliumszulfit, a methylcarbónsav hatására újból pirozsulfít lesz, s viszont ennek redukáló képességére való tekintettel az oxidálódott előhívó is részben visszaredukálódik, a megbarnult oldat színe kivilágosodik. Oxidált előhívót tartalmazó nátron gyorsabban fixál, csak egyúttal gyengít is. Ezen az elven gyorsfixálót készíthetünk oly módon, hogy a nátronhoz kevés vérlugsót (vörös) adunk. A gyorsfixálásnak ezt a módját azonban csak az használhatja, aki a képeket nem szokta a nátronban bentfelejtteni.

Rp.

Carb. tetrachloratum 100 gr.

MDS. *Filmtisztító*. A megszáritott filmet széntetrakloridba mártott selyembársonnyal tisztítjuk.

Rp.

A) oldat.

Aqua 1000 gr.
 Hydrochinon 10 "
 Natr. sulfít cryst. 140 "
 Natr. carbonat. 105 "
 Natr. thiosulfát sicc. 2 "
 Kal. bromatum sicc. 8 "

B) oldat.

Aqua 100 gr.
 Kal. hidroxid 200 "

MDS. *Geavert-féle filmelőhívó*. Használhatkor az A) oldatból 950 cm. és a B) oldatból 50 cm.-t vegyítünk. Hívási hőfok: 20 C. Idő: kb. 10 perc. Mosás: 5 percig.

Rp.

Aqua 1000 gr.
 Metol 1 "
 Hydrochinon 3 "
 Natr. sulfít cryst. 10 gr.
 Cal. carbon. 5 "
 Cal. brom. 1:10 old. 10 csep.

MDS. *Pathe-positív filmhívó*. Hívási hőfok 18 C. Idő: 3—4 perc.

Rp.

Aqua 5000 gr.
 Metol 2·5 "
 Hydrochinon 25 "
 Natrium sulfít. cryst. 230 "
 Natr. carb. cryst. 250 "
 Cal. brom. 5 "

MDS. *Positív filmhívó*. Hívási hőfok 18—21 C. Idő: 3—4 perc.

Rp.

Aqua 5000 gr.
 Metol 7·5 "
 Hydrochinon 25 "
 Natr. sulfít cryst. 350 "
 Natr. carbon 250 "
 Cal. brom. 5—10 "

MDS. *Zeis—Ikon-positív filmhívó*. Hívási hőfok 18 C. Idő: 3—4 perc.

Ma már nem mese, hanem tényleg valóság, hogy a pedagógiai szakemberek a filmet, mint az oktatás segédeszközét elfogadták és beillesztették tananyaguk sorába. Megalakult az Oktatófilm Kirendeltség, melynek igen messzemenő tervei közé tartozik az összes elemi-, közép- és iparostanonciskolák tanítandó anyagának egy részét filmbemutatókkal gazdagítani és így a tanítandó anyagot visualisan a tanulóba belerögzíteni. A választás a sokféle filmméret közül a 16 milliméteres méretnek adta a palmát, valamennyi iskolai oktatófilm ilyen méretű vetítőgép segítségével adható majd elő.

Mindenesetre örvendetesnek találjuk azt, hogy a hatóságok belátták a filmoktatás nagyszerűségét és döntöttek, ámde az még kérdéses, hogy a műsorok tekintetében milyen elgondolás fog diadalmaskodni. Nem egészen közömbös az sem, hogy elemi iskolák vagy középiskolák tanulói látják egy és ugyanazon filmet, mert egy hat-hétéves gyermek és egy 16—17 éves serdülő ifjú egyéni felfogása merőben különbözik egymástól, amit az előbbi élvezetesnek és megjegyezhetőnek tart, azon az utóbbi talán lekicsinylőleg mosolyogni fog és semmi komolyat nem lát benne. A most kiírt székesfővárosi filmszenárium-pályázat máris irányt ad témák megfilmesítésére, de egyelőre nem nagy a választék. Csodálatosan az egészségügyi témákat nagyon gyéren vagy egyáltalában nem szerepeltetik bennük, pedig véleményem szerint egészségügyi kultúrfilmek nem hiányozhatnak az oktatás programjából. Talán sehol jobban és érzékeltetőbben nem lehet egészségtant tanítani, mint filmek segítségével, mert a különben kissé száraz higiénikus magyarázat nem nagy népszerűségnek örvend a tanulóifjúság körében. A serdülő ifjú egészségvédelme és helyes életirányítása elsősorú szociális probléma, ennek filmmel való alátámasztása egyrészt nagy terhet vesz le az oktató válláról, másrészt soha el nem felejthető képet rögzít az impressziókra annyira fogékony ifjú lelkekbe.

Egészségügyi kultúrfilmek hazánkban nem nagyon divatosak még, de már kezd kialakulni ebben az irányban is az egységes nézet, komoly tanácsok és figyelmeztetések humoros és szórakoztató formába való öltöztetése, száraz egészségügyi tanácsok tarka és változatos alakban való megjelenítése. Az alakulóban levő tudományos keskenyfilmstudio-nak lesz a feladata kizárólag ilyirányú filmek kigondolása és megszerkesztése, elkészítése és forgalombahozatala. Természetesen nagy nehézséggel kell megküzdenie, egyrészt azért mert igen sokan félremagyarázzák szándékait. Nem szigorúan orvosi vonatkozású filmekről lehet itt szó, hanem olyan közegészségügyi kérdésekről, amelyeket az orvosok évtizede és évtizede hasztalan prédikálnak a közönségnek, ha ezeket már gyermekkorban beleplántáljuk a tanulók lelkébe, sokkal könnyebb dolgot adunk az orvosnak is, a lakoságnak is, az államnak is, a társadalomnak is. Tanácsot sokat hallottunk és hallunk, de megfogadni bizony nem igen tudjuk, mert mire elhangzott, máris elfelejtettük, de ha egy jól megszerkesztett filmet látunk, azt jóideig el nem felejtjük, az gondolatunkba vissza-visszatér. Más nehézség az anyagi részvétlenség. Majdnem mindig így vagyunk minden egészségügyi kérdéssel, az ésszerű és okszerű újítások a részvétlenségben buknak meg, mert a test ápolása mindig harmadrendű kérdés maradt. Reméljük, hogy a tudományos filmstudio mindezeket az akadályokat le fogja küzdeni, bele fogja vonni munkaprogramjába az orvosokat, tanárokat és természettudósokat, velük karöltve egymásután fogja elkészíteni a szebbnél-szebb és érdekesebbnél-érdekesebb oktatófilmjeit, és reméljük, hogy az helyet is fog találni az Oktatófilm Kirendeltség műsorában. Ha ez valóra válik, akkor bátran el lehet majd mondani, hogy a keskenyfilm, mint oktatófilm, hazánkban túlépte önmagát, mert nemcsak versenyezni fog a külföld ilyenirányú munkásságával, hanem azt felül is fogja múlni. Tudományos keskenyfilmstudio az egyetlen lesz nemcsak Magyarországon, hanem az egész világon és erre

Keskeny- film az ok- tatás szol- gálatában

Vörösváry
Ferenc Béla dr.

egyaránt büszkék lehetünk majd. Addig persze még sok munka van hátra és sok nehézség tornyosul eléje, ámde vigaszul szolgáljon az, hogy a magyar közönség páratlan lelkesedéssel fogadja a keskenyfilmet annak mindenféle variációjában és az amatőrök nagy buzgalommal gazdagítják szebbnél-szebb felvételeikkel a keskenyfilmipart.

Az amatőr kis-film.

Győrky László.

Alig másfél éve annak, hogy a fotoamatőrök nagy része még elérhetetlen vagy legalább is nagyon nehezen megvalósítható álomnak tartotta az amatőrfilmezést. A 8^{m/m}-es kis filmkamarák megjelenése e téren szerencsés javulást hozott, ami az amatőrfilmezők táborát jelentősen növelte az utóbbi időben. Ezek a kis filmfelvevő készülékek bármelyike a vetítővel együtt nem kerül többbe, mint egy jobb fotokamra. Ha számításba vesszük még, hogy néhány pengőért a legkiválóbb finomszemcsés panchromatikus nyersfilmet is megvásárolhatjuk akkor nem tekintethetjük többé a filmezést a kiváltságosok sportjának.

A 8^{m/m}-es felvevőkészülékek legtöbbje 16^{m/m}-es film befogadására alkalmas. A filmkapu azonban csak 3·5×5^{m/m} lévén a 16^{m/m}-es film egyik felére készül a felvétel. Ha az orsót — amelyre a felére exponált film csavarodott — másik oldalára fordítva helyezzük fel, újra befűzhetjük a filmet, amelyet ily módon közepén kettéosztva mindkét részt lefotografáltuk, miáltal anyagmennyiségben lényeges megtakarítást értünk el. Megjegyzendő, hogy ez a 16^{m/m}-es film különleges perforációjú és éppen úgy használható a 16^{m/m}-es kamarákhoz, mint azok filmje a 8^{m/m}-esekre. A legnagyobb népszerűségnek az f: 2·7-es fémerejű fixfokusa objektívvel ellátott készülékek örvendenek. Az f: 2·7 fényerejű 8-as Ciné Kodak nagyon előnyös alakjuknál és aránylag kis súlyánál fogva rövid idő alatt kedvelt készüléke lett az amatőröknek: Labdarugó mérközésen, tenisz, úszó vagy ragatta versenyen egy-egy szebb felvételt fotográfáló amatőrtől nem egyszer halljuk: „milyen sokat mulasztottam, hogy nem filmfelvevővel jöttem ki a versenyre.“ Alig van a sportok rajongói között, aki amatőrfényképezéssel ne foglalkoznék és így természetesen nem éri be azzal, hogy a versenyeket, mérközéseket végignézi, de igyekszik a számára tanulságos és érdekes momentumokat fényképezőgépevel megörökíteni. Az ilyen felvételek készítéséhez már bizonyos gyakorlattal kell rendelkezni, mert a játékosokat a felvétel érdekében nem irányíthatjuk.

A mozi felvételnél nem kell ilyen és ehhez hasonló akadályokkal számolnunk. Ha látjuk, hogy érdekesebb helyzet van kialakulóban, egyszerűen célbavesszük azt lencsénkkel és máris pereg a film, hogy felvegyen olyan mozgásokat is, amelyek gyorsaságuknál fogva nehezen megfigyelhetők és a rendes fotokamarával még nehezebben megörökíthetők. Ha nagyon ragaszkodunk az álló fotográfiahoz, kidolgozott mozi-filmünkéből kiválasztva a legmegfelelőbb kockát a mai nagyítási technika tökéletessége mellett csekély költséggel gyönyörűen kinagyíthatjuk.

A sport filmezésen kívül egész sereg téma áll az amatőrfilmező rendelkezésére. Barátoknak és ismerősöknek, mint szereplőknek a segítségével, magunk készítette scénárium alapján játék filmet is készíthetünk. A magyar film amatőrök eddigi munkájának szép eredménye a bizonyosság arra, hogy van művészi érzékük, rendezési készségük és tisztában vannak a filmezés technikájával. Gyakran látunk egészen tökéletes és hivatásos filmzők által is elismert szép amatőrfilmeket.

Ma, amikor a film — a mozi — általános szórakoztató eszközzé vált és a filmgyártás annyi embert foglalkoztat, bizvást remélhetjük fokozatos állandó fejlődését és tökéletesedését. Ebben a fejlődésben és tökéletesedésben nagy szerep jut a közönségnek, aki jó kritikájával és művészi érzésével nagy mértékben előmozdítja azt. Mennyivel inkább van súlya az olyan ember bírálatának, aki maga is foglalkozik a tárggyal — ha mindjárt amatőr alapon is — és aki előtt nem kínai A., B., C. többé a filmezés, mert saját tapasztalásából tudja mit lehet megvalósítani.

Az amatőrök álma... **Ditmar** kina
felvevő 9·5 mm. filmhez.

Előnyeit megmagyarázzák a szaküzletek!

Vezérképviselő: SALZER ENDRE Bpest. V., Hold-u. 25. T.: 13-4-48.

Június.

A felvétel tárgya.

A szabadban a témák ezerszeres változata kívánczik a lefilmezésre. Nagyvárosokban a pályaudvarok, hajóállomások, a piac forgalma, vásárok és parkok színes élete, a vurstli nyüzsgése még mind kiaknázatlan témakör filmezőink részére. Vidéken a kezdődő aratás és az ezzel kapcsolatos magyaros ünnepek és népi ünnepélyek kitűnően lefilmezhetők. A vikendezéssel együtt megindul a viziélet is. A csónakot mosók munkája, a kikötni igyekvő, vagy elinduló csónakosok, alkonyatkor hazatérő csónakok ezrei (a Dunán). A vikendezők csoportjai, szokásai, tánc, játékok, stb. mind igen jó témák a filmezők részére. Könynyű e motívumokat mesébe szőni. Így egész mozarabokat dolgozhatunk fel anélkül, hogy a statiszták százai vágy ezrei megszerzése gon-

színszűrő alkalmazását. Miután a megvilágítási viszonyok javultak, egész bátran alkalmazhatjuk a színszűrőket.

Május.

A felvétel tárgya.

Május a virágzás, a megújulás, az élet hónapja. Ebben a hónapban majdnem minden fa virágzik, nyílnak az orgonák. Millió romantikus mesét filmezhetünk meg. A virágfelvételeknél vigyázzunk a sok színre, hogy azokat a képen visszaadhassuk, ha nem is természetesen, de legalább árnyalatokban hűen. De kísérletezhetünk a színes Color filmekkel is, amelyek a május pompáját színesen tükrözik vissza. Természettudományi felvételeket is készíthetünk megfelelő segédeszközökkel. Jó példa pl. a virágra szálló méh, lepke és más bogarak. E hóban az időjárás megengedi, hogy nagyobb

A téli sportok felvételeit e hóban előnyösebben fényképezhetjük és a képek igen plasztikusak lehetnek. Ha a fényviszonyok megengedik, lehetőleg sárga színszűrővel fényképezzünk. Belső felvételeket, csak nagyon érzékeny pán anyagra, nagyon fényerős optikával és teljes nyílással, jó világítású teremben fényképezhetünk.

Március.

A felvétel tárgya.

Március a mozgás hónapja. Mindenki siet, szalad. A tavasz lehellete már érezhetővé válik. Különböző versenyek, ünnepélyek, sok megörökítésre váró témával szolgálnak. Rügyszőfák, új hajtások és a szeszélyesen alakuló felhőzet sok érdekes felvételre ad ötletet. A nagyvárosokban a gyermekkorzó a szép napos délelőttökön, a nyilvános kertek és az

esetleges hófoltokra és a kora tavasz zöld és barna színeire is.

Április.

A felvétel tárgya.

Április a tréfák hónapja. Mérhételen lehetőségei vannak az áprilisi tréfák lefilmezésének. Április elsején mindenki igyekszik kedves hozzátartozóit valamivel megtréfálni. Egyes helyiségekben szinte népszokássá vált az áprilisi elsejei móka. E szokások lefilmezése komoly néprajzi feladat elé állítja a filmezőt. Páratlan filmmezési lehetőségeket nyújt a húsvéti ünnep, húsvéti szokások, a feltámadás és a virágvasárnapi körmenet. A legpompásabb néprajzi filmeket készíthetjük, amelyeknek nemzeti szempontból is nagy értékük lehetnek. Ha már ebben a hónapban szép idők járnak, úgy a fák virágzásának kezdő stádiumát, a vadgesztenye duzzadó, majdnem szétpattanó

állatkert mozgalmassága, a tavasz első virágai, a folyók és a patakok mellett még fennmaradt hajszálvékony jégréteg, a vékony hótakarón megvillanó napsugár, a zombékok kezdődő vízi élete, a fenyvesek zöldjei és a mindenütt meginduló munka szolgáltat témát a mozifelveleinkhez. A márciusi felvételeinknél még nem zavar a színek sokasága, így a színszűrőt e felvételeknél igen gyakran mellőzhetjük. A színek hiányából az is következik, hogy többnyire a rajz és a vonal, valamint a fény és árnyék hatásokra szorulunk, hogy képünk kifejezőteljességét emeljük.

Expozíció,

A megvilágítási viszonyok igen erősen változnak. A borus napokban 1,5—3,5—5 fényerővel dolgozzunk. Napsütésben pedig 7—10 rekesszel fényképezzünk. A rekesznyílás kiszámításánál legyünk tekintettel az

kirándulásokat tegyünk és bolyongásaink közben sok érdekes filmtémára bukkanunk. Az egyes vidékek népviseleteit, szokásait is megörökíthetjük. A májusi felvételeinken érezzék az élet forró lüktetését, a fiatalság és megújulás szellemét. E képekből optimizmus kell, hogy felénk áradjon. A pünkösdi ünnepe is sok témát és feldolgozási anyagot ad.

Expozíció.

A világítási viszonyok mindinkább javulnak s e hónapban általában a 7 nyílással dolgozunk. A virágszínek helyes árnyalati érzékeltetésére ajánlatos május hónapban jó ortho vagy panchromatikus anyagot használnunk. E felvételeknél a színszűrők alkalmazása is igen fontos, de csak arra vigyázzunk, hogy a megfelelőeket válogassuk ki és alkalmazzuk. Természetesen a rekesznyílás is e szerint alakul.

Felülmúlhatatlan

1

10°
DIN

9 1/2 m Rectepan
Kleinfilm

Panchromatischer
Feinkornfilm

als Negativ-oder
Umkehrfilm verwendbar

Perutz

OTTO PERUTZ TR

Kérje mindenütt!

rügyeit és az egyes korán virágzó fákat is felhasználhatjuk filmünk témájául. A folyókon meginduló víziélet, falun a mezei munka, a kerti munkák filmezésre nagyon alkalmas motívumok. Ebben a hónapban megkezdődnek a rendszeres kirándulások és ilyenkor nyílik alkalmunk a szabadbani szép és érdekes felvételek készítésére. Minden tárgynak meg van a maga sajátos foltja, érdekes rajza és speciális mozgása. Igyekezzünk ezeket úgy lefilmezni, hogy a nézőben ugyanazt a hatást keltsék, mint a felvételezéskor bennünk a tárgy, vagy tárgyak szemlélete keltette.

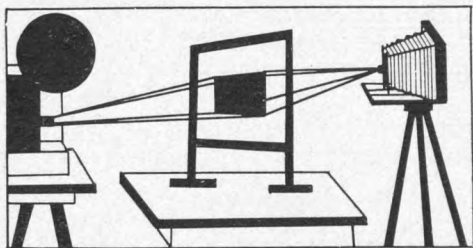
Expozíció.

Ápris hónapban leginkább 5—7-es objektívnyílással dolgozunk, napsütésben azonban ennél kisebb nyílást használunk. Az ébredő természet sok színe, az ég kékje és a fű zöldje mindinkább indokoltá teszik a sárga

EGYES

FILMKOCKÁK

NAGYÍTÁSA

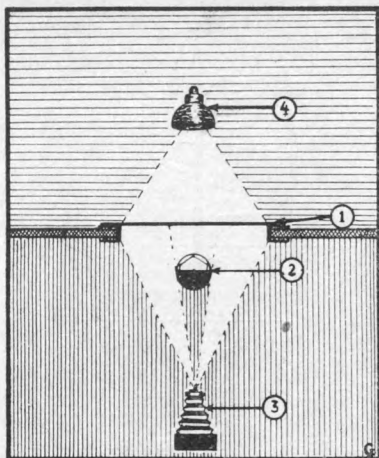

GYULAI FERENC DR.

Igen gyakori kívánsága a filmező amatőröknek az, hogy a jólsikerült filmjeikből egy-egy kockát felnagyíthassanak, vagy mint mondani szokták kinagyíthassanak. A mozifilm tökéletesebb az állóképnél, mert nem egy pillanatát rögzíti le a cselekménynek, hanem sorozatos mozgásokat örökít meg. Ez viszont sok előnyt jelent az álló képpel szemben és a természetesség, arckifejezés stb. is jobb lehet egy filmen, mint az egyetlen egy állókép felvételen. De ha már oly jó egy-egy film, szeretnénk abból állóképre is felnagyítani és állóképmódján sokszorosítani a nekünk megtetsző filmkockát. E kinagyításnak eddig több eljárását ismertük. A legegyszerűbb az volt, vagyis jobbanmondva a legközismertebb, hogy ha negatív filmre dolgozunk, egyszerűen a kívánt filmkockát kinagyítjuk. Ha pedig fordító filmre dolgoztunk, akkor a filmkockáról készítettünk egy nagyítást lemezre, amely ebben az esetben negatív lett és azt másoltuk. De ehhez természetesen nagyítógépre volt szükségünk és pedig nem is közönségesre. Igaz ugyan, hogy a vetítógépünket is felhasználhattuk e célra, de az ilyen munkára, igen körülményes volt. Ezen kívül még sok eljárást ismerünk e célra, de mi a sok közül ez alkalommal csak egyet emelünk ki.

Amint a felső rajzon látjuk, készítünk egy egyszerű keretet, amelyre a legfinomabb transzparens papírt feszítjük ki. E papírra vetítjük — amint az ábrán láthatjuk, — a filmet, mégpedig tetszésszerű nagyságban és a lehető legélesebbre állítjuk be. A vetítógéppel szembe, a vetítőfal tulsó felén elhelyezünk egy fényképezőgépet és ezt a képet lefényképezzük. A legtöbb amatőr filmező, állóképes amatőrből lett. Nem kell mást tenni, mint elővenni a fényképező gépünket, vagy ha nincsen kérünk egyet kölcsön. Még az a nehézség sem áll fenn, ami a közönséges reprodukciónál zavart okozhat, hogy kettős kihúzatú fényképező gépre van szükségünk, mert még egyszerű tekeresfilmes géppel is elkészíthetjük a felvételt, legfeljebb nagyobb képet vetítünk, — az álló képre állított projektorunkkal — s távolabbról kell fényképeznünk a vetített képet.

Az sem feltétlen szükséges, hogy teljesen sötétben legyünk, csak az a fontos, hogy a vetítő felületre és a fényképező gépünkre, illetőleg annak az objektívébe fény ne essék bele. A negatív anyagnál, amire a felvételt készítjük, az a fontos, hogy nagyon jó fényudvarmentes legyen, mert ellenkezőleg nem alkalmazhatjuk. A vetítőfelület nagyon finomszemcsés legyen és inkább nagy képet vetítsünk rá és arról sokkal kisebb felvételt készítsünk, mert ebben az esetben a zavaró szemcsészet is jobban eltűnik. Ha összehasonlítást teszünk egy olyan kép között, amelyet más eljárással készítettünk és egy ugyanolyan nagyságú, de a fenti eljárással készült nagyított filmkép között, szemcsészetileg nagy különbséget látunk majd, az utóbbi javára. Még arra is vigyázunk, hogy fényrekeszteni a felvétel közben nem kell, mert a vetített kép nem térben, vagyis három dimenzióban, hanem síkban, két dimenzióban van. Ne felejtjük el, hogy ha nem akarunk oldalt fordított képet kapni, akkor a filmet fordítva helyezzük a projektorunkba, mert ellenkező esetben a rezultáns fordított lesz.

ÁRNYKÉP (SZILUETT) FILMEZÉS GOSZTONYI G.

Amíg azoknál a filmfelvételeknél, ahol a személyeket, secund vagy premier-planban filmezzük, a látgyságra, az átdolgozott formákra törekedünk, addig az árnykép felvételeknél épp az ellentétek kell, hogy az irányadók legyenek. Az árnyképek filmezésénél a részletnélküli formák, a vonalak harmóniája kell, hogy a filmünket kifejezésteljessé tegye.

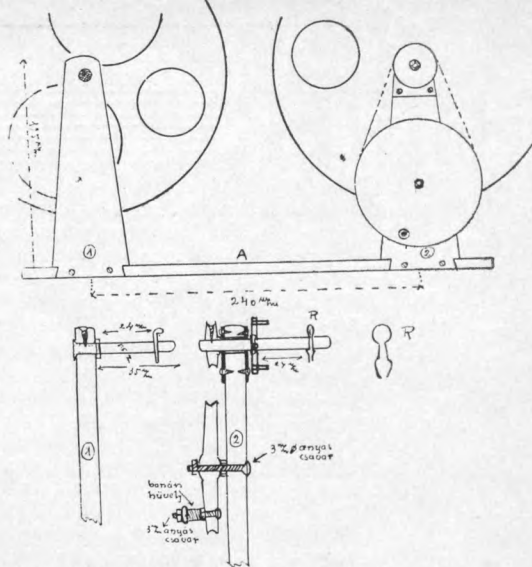
Az árnykép filmezés tehát, nem hogy könnyebb lenne, hanem sokkal nehezebb. Ez könnyen érthetővé válik, ha arra gondolunk, hogy amíg a rendes filmfelvételeknél azok hatásfokozására világítás, plasztika emelés és minden fogás megengedett, addig az árnyképfilmeknél csak a vonalak harmóniájával, a mozgással vagyunk kénytelenek azt kifejezni, amit máskor félfénnyel és félarányokkal, világítási technikával is elősegíthetünk. Épp ezért az árnykép filmezés, ha sikerül, úgy sokkal hatásosabb és kifejezőbb, mint a rendes filmezés.

Az árnyképfilmezésnek különösen ott van létjogosultsága, ahol arra törekedünk, hogy a nézők fantáziája is működjön. Vagy ha elképzelést, álmodt akarunk a filmen bemutatni. A közelmúltban például igen hatásos árnykép jelenetet láttunk „Az édes mostoha” filmben, ahol az árnyképfilmezés pszichikai motívumai és a gyermeklélek mesevilágának a kapcsolatai frappánsan hozták ki mindent a filmből, amit csak azzal a jelenettel hatásban elérni lehetett.

Az árnyképfilmezés technikáját az alábbiakban vázolhatjuk. Mindenek előtt meg kell állapítanunk azt, hogy milyen nagy helyre van szükségünk, ahol a kérdéses mozgást a cselekvő, illetőleg a filmezendő személyek elvégezhetik, e célra leginkább egy nagyobb ajtónyílás is elég. Ez ajtónyílást fehér lepedővel, vagy abrosszal, esetleg (ami nagyon kényes) pauszpapírral befedjük, de úgy, hogy ezek a kellékek (akár melyik a felsoroltak közül) teljesen kifeszüljenek. 1. majd a kifeszített vászon elé helyezük a lefilmezendő személyt, vagy személyeket. 2. minél távolabb van a személy a vászontól, annál jobb. A filmfelvételgépünket a megfelelő helyre állítjuk 3. ahonnan a felvétel a legjobb. S beállítjuk az élességet a filmezendő személy távolságára élesen (nem a vászonra!). A másik helyiségben a kifeszített vászon mögött pedig elhelyezzük a lámpát 4. és ezzel intenzíven világítjuk meg a vásznat. Ebben az esetben tulajdonképpen ellenfény felvételt csinálunk. Nagyon fontos, hogy ilyen felvételeinkhez fényudvarmentes filmeket alkalmazzunk. Arra is vigyázzunk, ha személyekről készítünk árnyképfelvételeket, akkor profilba állítsuk mikor a cselekmény történik, mert ellenkező esetben az egyéni varázst a szereplő személy teljesen elveszíti és a kép kifejezéstelen lesz.

Film-visszatekerceselő készülék elkészítése

A kezdő amatőr nem tud 25—30 pengőt adni a visszatekerceselő készülékért, így rengeteg bosszúsággal, filmszakadással kénytelen a super tekercseit feltekercselni. Hogy a jövőben a kispénzű amatőr is biztosíthassa magának a filmet kimélő és emellett kényelmes visszatekerceselést, bemutatunk egy fából, bárki által, lombfűrész fúróval és lombfűrészszel, házilag elkészíthető és használatban nagyon praktikus segédeszközt. Beszerünk egy simára gyalult 35x12 cm. nagyságú, 15 mm. vastagságú deszkadarabot és ebből elkészítjük a tekercselő alapját. Ugyanebből a deszkából lombfűrészszel kivágunk az A) ábrán 1. és 2. számmal jelzett alakú és méretű deszka darabkákat, melyeket ékszerűen becsapolunk az alapdeszkába és két facsavarral, valamint enyvvel odaerősítünk. Mielőtt azonban odaerősítenénk, a metszetrajzok szerint először az 1. jelűt készítjük el. Hogy megkönnyítsük a vas-csapok beszerzését, veszünk a vaskereskedésben 1 drb. 5,5 mm. vastagságú drótszeget. Annak a fejes végét méret szerint levágva, az 1. jelzésű állványba fúrt lyukon átütjük, felülről lombfűrész fúróval befúrunk és egy kis facsavarral, — a rajz szerint — rögzítjük. Hogy a filmtárcsa forgás közben ne érjen a deszkához, a csapra egy kis tárcsát húzunk (lehet rágórbíttett 1 mm-es vasdrót is) és hogy a tárcsa le ne essen, a csapot lombfűrész fúróval ismét átfurjuk, abba a lyukba — ha a tárcsát feltettük — egy ékalakúan megreszelt drót darabot dugunk. Ezzel a szabadonfutó tárcsartartó készen is van. Valamivel nehezkesebb a forgatótárcsa tartójának elkészítése, de ez sem ördögi dolog. A kettévágott drótszeg másik (fej nélküli) darabjából, a rajzon jelzett méret szerinti darabot készítjük el úgy, hogy a tárcsa felőli részén egy a rajznak megfelelő és a filmtárcsa 2 kapaszkodó nyílásába benyúló csapokkal bíró lemezt rögzítünk fel. Ez lehet egy a csapon fúrt lyukon áthúzott vastagabb, megfelelően meggörbített és cinezéssel rögzített vasdrót is. Célja az, hogy a forgótengely a filmtárcsát is magával vigye. Ebbe a tengelybe az R. helyen egy lyukat fúrunk, melybe az R. jelű, meggörbített acél-drót kerül, mely alul összenyomva vehető csak ki és forgás közben a tárcsát nem engedi leesni. Amikor a forgócsappal elkészültünk, a tartó deszkában a csapnál, 1—2 mm-el vastagabb lyukat fúrunk, hogy a csap könnyen forogjon abban. Csapágynak pedig a deszkácska két oldalán 4—4 kis csavarral 1—2 mm-es vaslemezről kivágott lemezeket erősítünk, melyben pontosan a csapnak megfelelő vastagságú lyukakat furatjuk. Ezután esztergályosnál csináltatunk két drb 1:4 arányban méretezett és a rajz szerinti fa korongot. Ezeket vékony réteglemezből lombfűrészszel magunk is elkészíthetjük úgy, hogy a két szélső peremnek két-két nagyobb és a mélyedésnek 1—1 kisebb korongot vágunk ki és azokat összeenyvezzük. A tárcsák felerősítése a rajzon világosan látható és nagyon egyszerű. A beszerelt két tárcsát vagy egy autó belső gumbiból vágott vékony gummiszallaggal vagy közönséges összevarrott cukor-spárgával nagyon jól meghajthatjuk. Az így elkészült film-tekercselő alapjára még rászerezhetünk egy egyszerű ragasztóprést és esetleg egy zseblámpával alulról világítható, felülről egy erősebb nagyító lencsével ellátott film-vizsgáló berendezést is. Legközelebb egy praktikus super-filmorsonak és ezzel kapcsolatos olcsó film-megővónak leírását hozzuk.

Movikon 8. A Kodak 8 $\frac{m}{m}$ -es filmre alkalmas készülék, mely gazdaságos volta miatt egyik kedvelt gépe lesz az amatőröknek. A gép kicsiny, könnyen kezelhető és sokféle felvételre használható. Szürke és fekete bőrelemez takarja a gép vasvázat, melyet szélemez chrómozta. Filmberakása egyszerű, fogasszerkezete egy kézzel is visszaváltható. A fogak önmaguk állanak be a perforációba. A Sonnar 2:1,1 cm. fixfókuszú objektív cserélhető. Keresője 4 m.-ig paralaxismentes. A kereső elé tolt *maszk* a 2 cm. objektív (Tessar 1:2.7) látómezőt határolja. Beállítható percnként 16 és 64 kép sebességre. De kívánságra egy gömbhozzászerezéssel 8 képre is beállítható. Beépített önkkioldójának futóideje kb. 12 mp. Egy felhúzással kb. 8 m. keskenyfilmet továbbít rúgója, mely kiváló minőségénél fogva egyenletesen továbbítja a képeket. A film lepergése a keresőben meglátható.

Movikon 16. és tartozékai: kapcsolt távolságmérő, automatikus parallaxis-kiegyenlítő, filmvég-jelzőkar, hátulról leolvasható fényrekesz-skála, önkkioldó, beépített drótkioldó, kicserélhető objektív jellemzi ezt a géptípust.

A **DITMAR** kino-felvevő a keskenyfilmzés új korszakát jelenti. Az új gépen számos, az eddig ismertektől eltérő újítást találunk. Legnagyobb előnyük az, hogy egy szellemes megoldás révén, anélkül, hogy a gépet a szemtől el kellene venni, változtatható a fényrekesz-nyílás és a sebesség. Nem szükséges bővebben magyaráznunk, hogy a helyes expositió eléréséhez változó fényviszonyok esetében — hiszen mozgófényképezésről van szó —, milyen szükséges ez. Ugyancsak felvételkedben mindig ellenőrizhető a keresőben a fényrekesz-nyílása és a lefutott méterszám.

A Margit-körút 1. sz. alatti **Balogh Drogéria Foto-osztálya** április hó 17-én délután 1/2 7—8-ig fotomegbeszélést tart, Margit-körút 5/b. alatti helyiségében (bejárat az udvarból). Az érdeklődőket szívesen látja és április hó 24-én délután 1/2 7—8-ig „Filmvetítést és bírálatot” tart a fentebb helyiségben.

Szeretettel köszöntjük „A M. Kir. Vallás- és Közoktatásügyi minisztérium Oktató-filmkirendeltségének Hivatalos Közleményei” címen havonként megjelenő oktatófilm szaklapját. A lap 32 oldal terjedelemben és bő tartalommal ismerteti úgy az állami, mint a Székesfőv. oktató-

filmmel kapcsolatos rendelkezéseket, figyelemmel kíséri a külföldi oktatófilm híreket és minden utasítást megadnak tudományos szakértekezései, amelyek az oktatófilmmel foglalkoznak. A lap minden sorából kiviláglik szerkesztőjének Geszti Lajosnak, az Oktatófilm Kirendeltség igazgatójának mély tudása és nagy szakértelme. A lap előfizetési ára egy évre 5 P. Egyes szám ára 80 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Bp., VIII., Csepreghy-u. 4. Tel. 45—8—18.

Audioskop néven néhány héten belül új film kerül a budapesti közönség elé. Hollywoodban, a Metro-stúdióban elkészült az első színes, hangos, plasztikus film, amelyet a gyár a magyar közönség részére magyarra szinkronizált. Sok meglepő ötlet, sok új trükk fogja szórakoztatni az audioskop bemutatásakor a közönséget, amely a kinematográfia új vívmányával kerül most szembe.

Párisban Orvosi Filmintézetet alapítottak. Az Intézet kizárólag tudományos filmek előállításával foglalkozik, — ezeket pedig egy létesítendő külön orvosi mozgófényképszínházban óhajtják bemutatni.

Budapesten egy cég amatőrfilmek hangkíséréttel való ellátására alkalmas hanglemezeket hoz forgalomba. A szükséges szöveget vagy zenekíséréret bárki leadhatja. A kész lemez, két oldalán, 80 méter film kíséréttel való ellátására elegendő zenét tartalmaz. Ára 12 P.—

Angliában, a L.N.E.R. vasúttársaság vonalain közlekedő egyes gyorsvonatokhoz filmszínháznak berendezett különkocsit kapcsol, ahol 44 kényelmes bársonyszékben az utazó közönség filmleadást élvezhet. A műsorok rövid és színes keskenyfilmeket tartalmaznak. Mult év júniusa óta több mint 1000 előadást tartottak és ezt 16.000 utas nézte végig.

Zágrábban, a mult év végén, a Photo Clubban szláv keskenyfilm versenyt rendeztek. Ezen a versenyen a horvátok, csehek és lengyelek vettek részt, 16, 9'5 és 8 $\frac{m}{m}$ -es filmekkel. A díjakat egy cseh és több jugoszláv amatőr vitte el.

Amerikában a keskenyfilmipar annyira fejlett, hogy az elmúlt évben több mint 2000 gépet hozott a piacra, 1.000.000 méter filmmel. A forgalomba hozott ipari cikkek értéke 1,700.000 dollár volt.

Németországban megalakult az első keskenyfilm kölcsönzőközpont. Kultúrfilm Vertriebs G.m.b.H. céggel. A cég bőséges katalógust adott ki, amely az összes néma és hangos keskenyfilmeket feltünteti.

MŰVÉNYET

P. DIMÉNYILI

Az **ATRIUM FILMPALOTA** (II., Margit körút 54.) nagyszerű műsorát az „Ellopott életet” április 1-én a kormányzó úr Ö Főméltósága is megnézte. Irene Dunne legjobb alakítását nyújtotta ebben a nehéz szerepben. Az **ATRIUM** előadásai továbbra is hétköznap $\frac{1}{2}$ 4, $\frac{1}{2}$ 6, $\frac{1}{2}$ 8, és $\frac{1}{2}$ 10; vasárnap $\frac{1}{2}$ 2, $\frac{1}{2}$ 4, $\frac{1}{2}$ 6, $\frac{1}{2}$ 8 és $\frac{1}{2}$ 10. Az első előadás minden nap félhelyárakkal.

BUDAI ROYAL MOZGÓ (Selmeci-út 12.) soronlévő darabjai: Vértő aréna, A két lovag, A fehér ló és Ne sírj édesanyám.

CITY FILMSZINHÁZ (Vilmos császár út 38.) a „Vágy” c. film után a „Nászéjszaka” Anna Stennel és Gary Cooperrel a főszerepben, majd „Mindenki a fedélzetre” Dick Powellel és Ruby Keelerrel a főszerepben kerül színre. Előadások hétköznap 4, 6, 8, 10 és vasárnap 2, 4, 6, 8 és 10. Az első előadás mindennap félhelyárakkal.

TURUL FILMSZINHÁZ (III., Bécsi-út 69.) műsorán világvárosi filmek szerepelnek.

Movector Billy,

az olcsó családi vetítő

Movector Super,

a nagytelyesítményű vetítő
hangfilm adapterrel

Pan — fordítófilm

Isopan ISS

fordítófilm, a legmagasabb érzékenységű finomszemcséjű ortopankromatikus emulzió, belső és külső felvételekhez

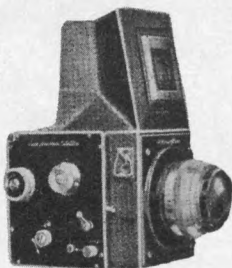
Pan — negatívfilm

Pozitív-film

Segédeszközök — tartozékok

A MINŐSÉG JELE!

PRIMARFLEX

a legújabb, legtökéletesebb 6x6-os tükör-reflex gép, 6x9-es tekerescsfilme (12 felv.) vagy 4¹/₂x6 és 6x6 lemez felvételre. Redőnyzára 1 mp.-től 1/1000 önkioldóval is működik. A filmtovábitás, a redőnyzár felhúzása és a tükör felemelése egyetlen fordulattal egyszerre történik. Optika cserélhető 10,5—40 centiméter gyújtótávolságig.

Kapható minden jobb fozszaküzletben.

A kiváló minőségű *Mimosa* kis és keskeny filmek panchromatikus érzékenységgel minden

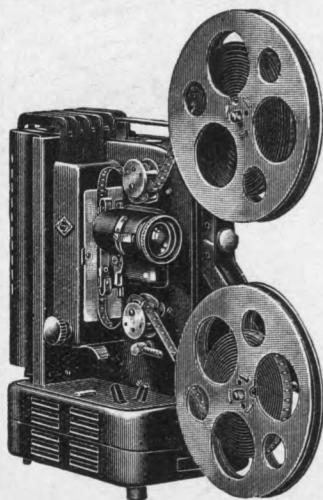
jobb

szaküzletben kaphatók.

EUMIG

ÁRAK 1936. ÉVI
ÁPRILIS HÓ 1-TŐL

Vezérképvislet: Silberer & Fornét, Budapest, V., Bálványutca 16. sz. Telefon: 27-6-23.

EUMIG	Kinokamera 9 ¹ / ₂ mm. Meyer	Pengő
	Trioplan 1:2.8	205.—
	Ugyanaz fotocellával	365.—
	Kazetta hozzá	7.30
	Vetítógép motorral, 9 ¹ / ₂ mm. film részére, supertekercssel, 100 Wattos lámpával	315.—
	Nagyvetítő (Grossprojektor) supertekercssel, 250W lámpával	610.—
	Szűrőszorozat a fotocellás felvevőhöz és fotocellaszűrő (Zellenfilter)	33 —
	Kinokamera 9 ¹ / ₂ mm. beállítható 1:2.8 Meyer Trioplán optikával	240.—
	Kinokamera 9 ¹ / ₂ mm. filmhez beállítható 1:1.5 Meyer Plasmal optikával	455.—
	Fotocellás Kinokamera 9 ¹ / ₂ mm. filmhez beállítható Meyer Plasmal 1:1.5 optikával	620.—
	Vetítógép 16 mm. film részére, sup.-tekerccsel, 100W lámpával	270.—
	Vetítógép motorral, 9 ¹ / ₂ mm. film részére, Meyer Kinon Superior I. optikával, supertekercssel, 100W lámpával, tokkal	366.—
	Áttekerceselő, 8, 9 ¹ / ₂ vagy 16 mm. film részére	17.60
	Filmragasztóprés, 9 ¹ / ₂ vagy 16 mm. film részére	13.20
	Filmkitt	2.20
	Supertekercs, 140 mtr.-es	6.60
	Bőrtáska a felvevőgépekhez	20.—
	Panorámafej	15.—